

การบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร

นายสิริพงศ์ ปราบุญเหลือม^๑

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร ๒) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนและนักเรียน จำนวน ๒๙๗ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยมีค่า IOC ที่ ๐.๖๐-๑.๐๐ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๕๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (t-test) และค่าการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

๑. ผลการวิเคราะห์การบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๔ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย การวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับน้อยที่สุด ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ

๒. ผลการเปรียบเทียบการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ ระดับการศึกษา สถานะ ของครูผู้สอนและนักเรียนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนอายุของครูผู้สอนและนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะพบว่า ๑) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรแกนกลางในปัจจุบันมีเนื้อหามากเกินไปในด้านจัดสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระและสัดส่วนมาตรฐาน และตัวชี้วัดไม่ชัดเจน ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาและความเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจปัจจุบันและอนาคต ๒) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ขาดทักษะกระบวนการเรียนรู้

^๑พุทธศาสนตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗

จากสถานการณ์จริง ข้อเสนอแนะ ควรใช้สถานการณ์จริงในการจัดการเรียนการสอน ๓) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครูผู้สอนไม่ค่อยได้ใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะ ครูผู้สอนควรมีการนำสื่อมาจัดการเรียนการสอนบ้าง เพื่อที่จะทำให้นักเรียนได้เกิดความสนใจใน การเรียนรู้ ๔) การนิเทศการศึกษา ไม่เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษา ข้อเสนอแนะ ควรเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษา ๕) การวัด ประเมินผล และเทียบโอนการศึกษา พบว่า การวัดผลยังไม่ครอบคลุมสมรรถนะของผู้เรียนทุกด้าน ข้อเสนอแนะ ควรวัดผลตามสมรรถนะที่ ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน

Abstract

The purpose of this research are 1) To study the education administration of Omnoisophonchanupatham School The Secondary Education Service Area Office 10 Samutsakorn Province. 2) To compare academic management of Omnoisophonchanupatham School The Secondary Education Service Area Office 10 Samutsakorn Province by personal factors. 3) To study problem, obstacle and suggestion of academic management Omnoiasophonchanupatham School The Secondary Education Service Area Office 10 Samutsakorn Province. This is the survey research. the samples used in this research were 297 persons including teachers and student from Omnoisophonchanupatham School. The instruments used was questionnaire with IOC 0.60 to 1.00 and the reliability value of 0.956. Statistics used to analyze the data were Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test and statistics One-way Analysis of Variance: F-test.

The result were as follows:

1. The result of education administration of Omnoisophonchanupatham School The Secondary Education Service Area Office 10 Samutsakorn Province when considering the details in each field were at high level in all aspect with an average of 3.94. Sort by descending are assessment and transfer results, educational supervision, development of innovative technologies for education and development of curriculum respectively and the least average was development of learning process.

2. The result of the comparative on gender, education and status of teachers and student by T-test found that the total and each part opinions had not been different at the significant 0.5. However, the result of the comparative on age are different at the significant 0.5.

3. Obstacles and suggestion found that 1) development of curriculum obstacles: the core curriculum have too much content in the learning materials 8 group and proportion of standard and indicator are not clear suggestion: adjust curriculum according to development and changing present and future economic system. 2) Development of learning process obstacles: lack skills for learning procedure from real situation

suggestion: should use actual situation for teaching. 3) Development of innovative technologies for education obstacles: teachers don't use media for teaching suggestion: teachers should use media for teaching which make more interesting for student to learn. 4) Educational supervision obstacles: does not allow anyone to participate in educational supervision suggestion: should give chance to everyone to participate educational supervision. 5) Assessment and accreditation of education obstacles: grading does not comprehensive performance of students yet suggestion: should evaluate according to required capacity of the students.

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ความสามารถ คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น มีความขยันขันแข็งในการประกอบสัมมาอาชีพ คนที่ได้รับการศึกษาอบรมมาอย่างดีแล้วย่อมเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติและสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้ามีความมั่นคงของเศรษฐกิจ สังคมมีความสุข ประชาชนมีความเป็นอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์ สมดัง พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่พระราชทานแก่คณะครู นักเรียนที่เข้ารางวัลพระราชทาน ณ ศาลาดุสิดาลัย ความตอนหนึ่งว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล”^๒ ฉะนั้นการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรจำเป็นต้องตระหนักและดำเนินการอย่างเต็มที่ เพื่อให้สามารถพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนอย่างเต็มที่ จึงทำให้เป็นผู้รู้จักคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ ได้กำหนดให้มีการพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้ “มาตรา ๖ กำหนดให้มีการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”^๓ ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ทำหน้าที่จัดการศึกษาต้องจัดให้มีประสิทธิภาพ ให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการเรียนรู้ สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัด การศึกษาให้มีคุณภาพนั้นเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารสถานศึกษา

โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ผู้ทำหน้าที่จัดการศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารการศึกษาและให้ความสำคัญของภารกิจสถานศึกษาโดยเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ ๑. การบริหารวิชาการ ๒. การบริหารงานบุคคล ๓. การบริหารงานกิจการนักเรียน ๔. การบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ ๕. การบริหารงานอาคารสถานที่ ๖. การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน^๔

งานวิชาการนับเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารวิชาการอยู่ที่การสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ งานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของสถานศึกษา โดยจะพิจารณาจากคุณภาพของผลผลิต คือตัวนักเรียน ด้วยเหตุนี้การบริหารงานด้านวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการในการบริหารงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยถือว่า เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียนในเชิง

^๒ สำนักการศึกษา, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพมหานคร: สำนักการศึกษา, ๒๕๔๔), หน้า ๒.

^๓ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒), (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรไทย, ๒๕๔๐), หน้า ๓.

^๔ จันทราณี สงวนนาม, ทฤษฎีและหลักในการบริหารสถานศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์, ๒๕๕๑), หน้า ๑๔๐.

คุณภาพและปริมาณ ส่วนงานอื่น ๆ ถือเป็นงานที่มีความสำคัญรองลงมาและเป็นงานสนับสนุน เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน^๕ ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แบ่งงานวิชาการออกเป็น ๑๒ ภารกิจ ประกอบด้วย ๑. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ๒. การส่งเสริมและพัฒนาระบบการเรียนรู้ ๓. การวัด ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ๔. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ๕. การพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนการสอน ๖. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ๗. การนิเทศการศึกษา ๘. การแนะแนวการศึกษา ๙. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ๑๐. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ๑๑. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และ๑๒. การส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว และสถาบันที่จัดการศึกษา^๖

ฉะนั้นงานวิชาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา โดยจะพิจารณาได้จากผลงานด้านการบริหารงานเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาที่จะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวมของประเทศ เนื่องจากงานวิชาการจะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาและมาตรฐานของโรงเรียน โดยมีหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่ใช้กำกับการจัดระบบการทำงานของโรงเรียนและกำกับกระบวนการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ให้ตอบสนองและสนับสนุนการทำงานวิชาการของโรงเรียนให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพงานวิชาการจึงกลายเป็นศูนย์กลางของโรงเรียนและครอบคลุมโรงเรียนทั้งระบบ

ความสำเร็จของสถานศึกษาจึงขึ้นอยู่กับการบริหารวิชาการ หากสามารถบริหารงานวิชาการให้ไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพได้ก็จะส่งผลให้คุณภาพในการจัดการศึกษาสูงขึ้นในทางตรงกันข้ามหากละเลยไม่เอาใจใส่ในการบริหารงานวิชาการ คุณภาพการเรียนการสอนหรือคุณภาพของการศึกษาก็ต่ำลงมีผลต่อคุณภาพของประชากร ทำให้ประชากรด้อยคุณภาพส่งผลถึงการพัฒนาสังคมและประเทศชาติในอนาคต

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีความสำคัญด้านการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนและการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารวิชาการของโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งจะส่งผลต่อเสถียรภาพ ชื่อเสียงของโรงเรียนและเพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนสืบต่อไป

^๕ ภาวิดา ธาราศิริสุทธิ, *การจัดและการบริหารงานวิชาการ*, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๐), หน้า ๓.

^๖ สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๕๖), หน้า ๓๒.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อย โสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร

ขอบเขตการวิจัย

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง “การบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร” ได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาไว้ ๕ ด้านคือ ๑. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ๒. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ๓. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ๔. การนิเทศการศึกษา ๕. การวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

๒. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น (Independence Variables) คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานะ ของครูผู้สอน นักเรียนโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร

ตัวแปรตาม (Dependence Variables) ได้แก่ การบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อย โสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร ใน ๕ ด้าน ได้แก่

๑. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
๒. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
๓. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
๔. การนิเทศการศึกษา
๕. การวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

๓. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน นักเรียนโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร มีประชากรรวม ๑.๒๙๕ คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๘๗ คน

๔. ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

๕. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย คือ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-เดือน ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๗ เป็นระยะเวลา ๖ เดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มี ๓ ตอน ดังนี้

๑. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Checklist)

๒. แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร ดังนี้ ๑. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ๒. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ๓. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ๔. การนิเทศการศึกษา ๕. การวัด ประเมินผล และเทียบโอนการศึกษา แบ่งเป็น ๕ ระดับ

๕	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	มากที่สุด
๔	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	มาก
๓	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	ปานกลาง
๒	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	น้อย
๑	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	๔.๕๐ – ๕.๐๐	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	๓.๕๐ – ๔.๔๙	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มาก
ค่าเฉลี่ย	๒.๕๐ – ๓.๔๙	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	๑.๕๐ – ๒.๔๙	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	น้อย
ค่าเฉลี่ย	๑.๐๐ – ๑.๔๙	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	น้อยที่สุด

๓. เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้อย่างอิสระ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการวิชาการ

๒. ผู้วิจัยได้ประสานงานกับผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารและครูผู้สอน หลังจากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓. นำแบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูผู้สอนและนักเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จำนวนทั้งสิ้น ๒๙๗ คน

๔. เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติต่างๆ โดยผ่านโปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

๑. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้วิธีวัดค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลของกลุ่มประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานะ

๒. การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่มและการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓. ข้อมูลคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูลตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามปลายเปิด จากนั้นจะทำการวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentage)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร” สามารถสรุปผลการศึกษาวิจัย ได้ดังนี้

๑. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ พบว่า ครูและนักเรียนเป็นหญิง มีจำนวน ๑๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๒๙ และเป็นชายจำนวน ๑๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๗๑

อายุ พบว่า ครูและนักเรียนมีอายุระหว่าง ๑๐-๑๕ ปี มีจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๗๖ รองลงมา ได้แก่ อายุ ๑๖-๒๕ ปี มีจำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๖๗ อายุ ๔๖ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๗๖ อายุ ๓๖-๔๕ ปี มีจำนวน ๒๑ คน คิดเป็น ร้อยละ ๗.๐๗ และอายุ ๒๖-๓๕ ปี มีจำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๓

ระดับการศึกษา พบว่า นักเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๗๖ รองลงมา ได้แก่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๖๗ ครูอยู่ในระดับปริญญาตรี มีจำนวน ๖๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๒๐ และระดับปริญญาโท คิดเป็น ร้อยละ ๓.๓๗

สถานะ พบว่า นักเรียน มีจำนวน ๒๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๔๓ และเป็นครูผู้สอน มีจำนวน ๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕๗

๒. ผลการวิเคราะห์การบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร

โดยภาพรวม ครูผู้สอนและนักเรียน มีความคิดเห็นต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๔ เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย การวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับน้อยที่สุด ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

๑. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ครูผู้สอนและนักเรียน โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๔ เรียงลำดับมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ เปิดโอกาสให้ครู และนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้อย่างเหมาะสม มีการกำหนดสาระ การเรียนรู้ที่บูรณาการ การเรียนรู้ระดับชาติที่สอดคล้องกับหลักสูตรมาตรฐานสากล และมีการวิจัย พัฒนาหลักสูตรให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น ตามลำดับ

๒. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอนและนักเรียน โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๗ เรียงลำดับมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ มีการวางแผนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับการ ปฏิรูปการศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ และติดตามการเรียนการสอนโดยความร่วมมือและช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตรเพื่อ พัฒนา การเรียนการสอนร่วมกันตาม ความเหมาะสม ตามลำดับ

๓. การการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครูผู้สอนและนักเรียน โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๔ เรียงลำดับมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ ติดตามประเมินผลการพัฒนา การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา สถานศึกษาสนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ทางการศึกษา และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการผลิต จัดทำ พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อ การจัดการเรียนการสอน และมีการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ ตามลำดับ

๔. การนิเทศการศึกษา ครูผู้สอนและนักเรียนโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ มีความ คิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑ เรียงลำดับมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ สถานศึกษามีผู้เชี่ยวชาญหรือชำนาญด้านการนิเทศการศึกษาที่เพียงพอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ประสพการณ์การจัด ระบบนิเทศศึกษากับสถานศึกษาอื่น และติดตาม ประสานงานกับหน่วยงาน ต้นสังกัดเพื่อพัฒนาระบบกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา ตามลำดับ

๕. การวัด ประเมินผล และเทียบโอนการศึกษา ครูผู้สอนและนักเรียน โรงเรียนอ้อมน้อย โสภณชนูปถัมภ์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๖ เรียงลำดับมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ จัดให้มีการเทียบโอนการศึกษาจากสถานศึกษาอื่นตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด จัดทำระบบสารสนเทศในการวัด ประเมินผล และเทียบโอนการศึกษาอย่างเป็นระบบ และมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนการศึกษา มีการติดตามการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนการศึกษาทุกภาคเรียน และส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเป็นหลักสำคัญ ตามลำดับ

๓. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนที่มีต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร

ผลการวิจัยจากการเปรียบเทียบการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานะ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's) ผลการเปรียบเทียบสรุปผลได้ดังนี้

ครูผู้สอนและนักเรียน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ โดยการทดสอบค่า (t-test) พบว่า ครูผู้สอนและนักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ครูผู้สอนและนักเรียน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA) พบว่า ครูผู้สอนและนักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ครูผู้สอนและนักเรียนที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA) พบว่า ครูผู้สอนและนักเรียน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ครูผู้สอนและนักเรียน ที่มีสถานะต่างกัน มีความคิดเห็นการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ โดยการทดสอบค่า (t-test) พบว่า ครูผู้สอนและนักเรียนที่มีสถานะต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔. สรุปปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร

๑. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า มีประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคมากที่สุดคือ หลักสูตรแกนกลางในปัจจุบันมีเนื้อหามากเกินไปในด้านจัดสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ และสัดส่วนมาตรฐานและตัวชี้วัดไม่ชัดเจน ข้อเสนอแนะมีประเด็นความคิดเห็นมากที่สุดคือ ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาและความเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจปัจจุบันและอนาคต

๒. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า มีประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคมากที่สุดคือ ขาดทักษะกระบวนการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ข้อเสนอแนะมีประเด็นความคิดเห็นมากที่สุดคือ ควรใช้สถานการณ์จริงในการจัดการเรียนการสอน

๓. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า มีประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค มากที่สุดคือ ครูผู้สอนไม่ค่อยได้ใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะมีประเด็นความคิดเห็นมากที่สุดคือ ครูผู้สอนควรมีการนำสื่อมาจัดการเรียนการสอนบ้าง เพื่อที่จะทำให้นักเรียนได้เกิดความสนใจในการเรียนรู้

๔. การนิเทศการศึกษา พบว่า มีประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค มากที่สุดคือ ไม่เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษา ข้อเสนอแนะมีประเด็นความคิดเห็นมากที่สุดคือ ควรเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษา

๕. การวัด ประเมินผล และเทียบโอนการศึกษา พบว่า มีประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค มากที่สุดคือ การวัดผลยังไม่ครอบคลุมสมรรถนะของผู้เรียนทุกด้าน ข้อเสนอแนะมีประเด็นความคิดเห็นมากที่สุดคือ ควรวัดผลตามสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีแนวทางในการสนับสนุนการทำการวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นต่อไปนี้

๑. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการบริหารวิชาการในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดเพื่อความหลากหลายของข้อมูล

๒. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหาในการบริหารวิชาการโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐ จังหวัดสมุทรสาคร ศึกษาเชิงลึก โดยมีการสัมภาษณ์/ภาคสนาม

๓. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการโรงเรียน

๔. ควรศึกษาสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

จันทร์ธานี สงวนนาม. **ทฤษฎีและหลักในการบริหารสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์, ๒๕๕๑.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. **การจัดและการบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๐.

สำนักการศึกษา. **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักการศึกษา, ๒๕๔๔.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรไทย, ๒๕๔๐.

สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. **คู่มือการบริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๖.